

**СУУРЬ СУДАЛГААНЫ ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ,
САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ**

2026 оны 6 дугаар
сарын 22-ны өдөр

Дугаар ...

Улаанбаатар хот

Шуце - 2026/77

Захиалагч: Эдийн засаг, хөгжлийн яамыг төлөөлж ШУТБТГ-ын даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Б.Отгонцэцэг

Санхүүжүүлэгч: Үндэсний Шинжлэх ухаан, технологийн санг төлөөлж Ажлын албаны дарга Б.Бат-Эрдэнэ

Гүйцэтгэгч: Шинжлэх ухааны академийн Хими, химийн технологийн хүрээлэнг төлөөлж захирал Л.Жаргалсайхан

нар /цаашид “Талууд” гэх/, Монгол Улсын Шинжлэх ухаан, технологийн тухай хууль, Иргэний хууль, Зөрчлийн тухай хууль, Засгийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 497 дугаар тогтоолын хавсралтаар батлагдсан “Шинжлэх ухаан, технологийн сангаас тэтгэлэг олгох, сангийн хөрөнгийг зарцуулах, түүнд хяналт тавих” журам, /цаашид “журам” гэх/, Монгол Улсын Тэргүүн Шадар сайд бөгөөд Эдийн засаг, хөгжлийн сайдын 2026 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн А/92 тоот тушаалыг тус тус үндэслэн “Газрын ховор элементүүдийг давхар сульфат хэлбэрээр фракцлан ялгах процессын химийн судалгаа” сэдэвт Т.Аззаяа удирдагчтай суурь судалгааны төсөл /цаашид “Төсөл” гэх/-ийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг байгуулав.

НЭГ. ЕРӨНХИЙ ЗҮЙЛ

1.1. Төслийг 2026 оны 06 дугаар сараас 2028 оны 12 дугаар сар хүртэл, нийт 30 (гучин) сарын хугацаанд хэрэгжүүлнэ.

1.2. Төслийн нийт эрдэм шинжилгээний зардал **60,000,000.00 (жаран сая) төгрөг** байна.

1.3. Төслийн хүрээнд гүйцэтгэх ажлын агуулга, дараалал, хүлээгдэж буй үр дүнгийн даалгаврыг **нэгдүгээр** хавсралтаар, календарчилсан төлөвлөгөөг **хоёрдугаар** хавсралтаар, төслийн төсөв, зардлын тооцоог тохиролцсон тухай протоколыг **гуравдугаар** хавсралтаар, төслийн мэдээллийн картыг **дөрөвдүгээр** хавсралтаар хавсаргаж, хавсралтууд нь гэрээний салшгүй хэсэг бөгөөд гэрээний нэгэн адил хүчин төгөлдөр байна.

1.4. Төслийн хүрээнд шинэ бүтээлийн патент, бүтээгдэхүүний загвар, ашигтай загварын гэрчилгээ авах, зохиогчийн эрхэд хамаарах бүтээл бий болсон тохиолдолд тэдгээртэй холбогдох оюуны өмчийн эрхийг Патентын тухай хууль, Зохиогчийн эрхийн тухай хууль, Иргэний хууль, Инновацийн тухай хууль, “Улсын төсвийн санхүүжилтээр гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээ, туршилт, зохион бүтээх ажлын үр дүнд бий болсон оюуны өмчийг өмчлүүлэх, эзэмшүүлэх журам” болон энэхүү гэрээнд заасны дагуу зохицуулна. Гэрээний гуравдугаар хавсралтын санхүүжилтийн нийт зардалд Сангийн сайдын 2025 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн 112 дугаар тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Төсвийн зарим ангилал шинэчлэн батлах тухай” тушаалын эдийн засгийн ангилал болон зориулалт, арга хэмжээний зардлыг хамруулна.

1.5. Төсөл хэрэгжих явцад түүний санхүүжилтийн хэмжээ, хугацаанд өөрчлөлт оруулах зайлшгүй шаардлага гарвал талууд нэмэлт өөрчлөлт оруулах, эсхүл нэмэлт гэрээ байгуулна.

1.6. Төслийн санхүүжилтийг журмын 3.3.1-д заасан хэлбэрээр олгоно.

1.7. Төслийн зардлаар бий болсон үндсэн хөрөнгө /багаж, төхөөрөмж, техник хэрэгсэл/-ийг “Хими, химийн технологийн хүрээлэн”-гийн өмчид бүртгэж, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуульд заасны дагуу анхан шатны баримтад үндэслэн бүртгэж, тайлагнана.

1.8. Захиалагч, гүйцэтгэгч, санхүүжүүлэгч, удирдагч нар гарын үсэг зурж, тамга, тэмдэг дарж баталгаажуулснаар гэрээ хүчин төгөлдөр болно.

ХОЁР. ТАЛУУДЫН ҮҮРЭГ

2.1 Захиалагч дараах үүргийг хүлээнэ.

2.1.1. Төслийн хэрэгжилт, санхүүжилтийн явцад тогтмол хяналт тавьж, илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгуулах талаар зохих арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх;

2.1.2. Төслийн гүйцэтгэгчийн үйл ажиллагаанд шаардлагатай дэмжлэг, зохион байгуулалтын туслалцаа үзүүлэх;

2.1.3. Төслийн хэрэгжилтийн явцтай хагас жил тутам танилцаж, үнэлгээ хийх;

2.1.4. Төслийн гүйцэтгэл, үр дүнд үндэслэн санхүүжилт үргэлжлүүлэх эсхүл зогсоох тухай саналыг хагас жил тутам санхүүжүүлэгчид хүргүүлэх;

2.1.5. Төслийн явцын болон эцсийн тайлан, судалгааны үр дүнг хүлээн авч, холбогдох журамд заасны дагуу үнэлж, баталгаажуулах;

2.1.6. Төслийн гэрээнд заасан төсөв, санхүүжилтийг хуваарийн дагуу олгох талаар санхүүжүүлэгчид санал, дүгнэлт хүргүүлэх;

2.1.7. Төслийн үр дүнг гэрээнд заасан хугацаанд хэрэгжүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд журмын 5.6-д заасан арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ;

2.1.8. Төслийн гэрээнд заасан төсөв, санхүүжилтийг хуваарийн дагуу төслийн зардлыг бүрэн олгох;

2.1.9. Аль нэг тал эрх зүйн чадвар, чадамжгүй болсон тохиолдолд /нас барах, сураггүй алга болсонд тооцогдох, бие махбодь болон сэтгэл санаанаас шалтгаалан хөдөлмөр эрхлэх боломжгүй болох болон бусад байдлаар төслийг цаашид үргэлжлүүлэх боломжгүй болох/ талууд төслийн тасралтгүй байдлыг хангах үүднээс нөгөө талуудтайгаа харилцан тохиролцох байдлаар шуурхай арга хэмжээ авах

2.1.10. Монгол Улсад хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хууль тогтоомжийг үйл ажиллагаандаа дагаж мөрдөх

2.1.11. Талууд ажлын явцад мэдсэн хувь хүний болон байгууллагын нууцыг хадгална.

2.1.12. Өөрөөс хамаарах мэдээлэл, заавар, өгөгдлийг талуудын шаардснаар гаргаж өгөх

2.2. Санхүүжүүлэгч дор дурдсан үүрэг хүлээнэ.

2.2.1. Гэрээний гуравдугаар хавсралтад заасан санхүүжилтийн хуваарийн дагуу төслийг хугацаанд нь санхүүжүүлэх;

2.2.2. Төслийн хөрөнгө, зардлын зарцуулалтад хяналт тавьж, илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгах талаар шаардлагатай арга хэмжээ авах;

2.2.3. Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2024 оны 3-р сарын 19-ний өдрийн А/133 тоот тушаалын “Шинжлэх ухаан, технологийн төслийн төсөвт өртгийг тодорхойлох, түүний зарцуулалтад санхүүгийн хяналт тавих журам”-ын 4.2-д заасны дагуу авах;

2.2.4. Төслийг хэрэгжүүлж дууссаны дараа санхүүгийн өр авлагын тооцоог бүрэн гүйцэд хийж барагдуулах;

2.2.5. Холбогдох хууль тогтоомж болон журамд заасан бусад үүргийг хэрэгжүүлэх.

2.2.6. Аль нэг тал эрх зүйн чадвар, чадамжгүй болсон тохиолдолд /нас барах, сураггүй алга болсонд тооцогдох, бие махбодь болон сэтгэл санаанаас шалтгаалан хөдөлмөр эрхлэх боломжгүй болох болон бусад байдлаар төслийг цаашид үргэлжлүүлэх боломжгүй болох/ талууд төслийн тасралтгүй байдлыг хангах үүднээс нөгөө талуудтайгаа харилцан тохиролцох байдлаар шуурхай арга хэмжээ авах

2.2.7. Төслийн явцад мэдсэн хувь хүний болон байгууллагын нууцыг хадгалах

2.3. Гүйцэтгэгч, төслийн удирдагч дараах үүргийг хүлээнэ.

2.3.1. Төслийг гэрээнд заасан хугацаанд бүрэн гүйцэтгэж, үр дүнг тоо болон чанарын хувьд батлагдсан түвшинд хүргэх;

2.3.2. Төслийн санхүүжилтийг зориулалтын дагуу үр ашигтай зарцуулах;

2.3.3. Төслийн үр дүнг олон нийтэд түгээх, нэвтрүүлэх, ашиглах боломжтой аж ахуйн нэгж, байгууллагыг тодорхойлж холбогдох мэдээллийг захиалагч болон санхүүжүүлэгчид хүргүүлэх;

2.3.4. Төслийн хэрэгжилтийн явцын тайланг хагас жил тутам захиалагч болон санхүүжүүлэгчид ирүүлэх;

2.3.5. Төслийн хөрөнгө, санхүүжилтийн ашиглалттай холбоотой мэдээлэл, тайлан, баримт материалыг санхүүжүүлэгчийн шаардлагын дагуу тухай бүр гаргаж өгөх;

2.3.6. Төслийн хүрээнд шинэ бүтээл, ашигтай загвар болон оюуны өмчид хамаарах үр дүн бий болсон тохиолдолд энэ тухай төслийн тайланд тусгаж, холбогдох баримт материалыг хавсаргах;

2.3.7. Төсөл хэрэгжиж дууссаны дараа эрдэм шинжилгээний тайланг холбогдох журмын 7.3-т заасны дагуу холбогдох байгууллагад хугацаанд нь тайлагнаж, хүлээлгэн өгөх;

2.3.8. Төслийг хэрэгжүүлж дууссаны дараа Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын 2024 оны 3-р сарын 19-ний өдрийн А/133 тоот тушаалын "Шинжлэх ухаан, технологийн төслийн төсөвт өртгийг тодорхойлох, түүний зарцуулалтад санхүүгийн хяналт тавих журам"-ын 4.2-д заасны дагуу мөнгөн урьдчилгааны тайланг дараа оны эхний сарын 10-ны дотор гаргаж санхүүжүүлэгч талд хүргүүлэх.

2.3.9. Төслийн хүрээнд цуглуулсан мэдээлэл, үр дүн, баримт бичгийг зөвөөр боловсруулж, хадгалж хамгаалах;

2.3.10. Төслийн хэрэгжилтийн явцад Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомж, журам, стандарт, ёс зүйн шаардлагыг мөрдөж ажиллах;

2.3.11. Төслийн хүрээнд бий болсон судалгааны үр дүн, мэдээллийг нийтлэх, хэвлүүлэх тохиолдолд захиалагч, санхүүжүүлэгч байгууллагыг дурдан тэмдэглэх;

2.3.12. Төслийн явцад мэдсэн хувь хүний болон байгууллагын нууцыг хадгалах

ГУРАВ. ТАЛУУДЫН ЭРХ

3.1. Захиалагч дараах эрх эдэлнэ.

3.1.1. Төслийн гүйцэтгэл, үр дүн, түүний баталгаажуулалт болон санхүүгийн үйл ажиллагаатай холбоотой мэдээлэл, тайланг гүйцэтгэгчээс тухай бүр шаардан гаргуулж авах, гэрээний үүргийн хэрэгжилтийг хангах, илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгах талаар шаардлага тавих;

3.1.2. Захиалгаар бий болгосон үр дүнг Патентын тухай хуулийн 11.3, 13 дүгээр зүйлд зааснаар гэрээний үндсэн дээр зохион бүтээсэн шинэ бүтээл, ашигтай загвар, патент авах эрхийг захиалагч этгээд эдэлнэ.

3.1.3. Гэрээний шаардлагад нийцээгүй үр дүнг хүлээн авахаас татгалзах, уг ажлыг дахин гүйцэтгүүлэх, эсхүл олгосон санхүүжилтийг журмын 6.8-д заасны дагуу нөхөн төлүүлэх арга хэмжээ авах;

3.1.4. Төслийн эрдэм шинжилгээний тайланг өмчлөх, бусдад ашиглуулах асуудлыг шийдвэрлэх;

3.1.5. Төслийн үр дүнгийн даалгаварт тусгагдаагүй ажлыг төслийн хүрээнд гүйцэтгэж байгаа нь тогтоогдсон тохиолдолд тухайн ажлыг зогсоох асуудлыг холбогдох журмын дагуу шийдвэрлүүлэх;

3.1.6. Төслийн явцын үр дүн нь захиалагчийн хэрэгцээ, шаардлагыг хангахгүй гэж үзсэн тохиолдолд төслийн санхүүжилтийг зогсоох, эсхүл гэрээг цуцлах асуудлыг холбогдох шатанд тавьж шийдвэрлүүлэх;

3.1.7. Төсөл хэрэгжүүлэх явцад санхүүжилтийн хэмжээг нэмэгдүүлэх буюу бууруулах зайлшгүй шаардлага гарсан тохиолдолд уг асуудлыг санхүүжүүлэгчтэй хамтран боловсруулж, шинжлэх ухаан, технологийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагад тавьж шийдвэрлүүлэх.

3.2. Санхүүжүүлэгч дараах эрх эдэлнэ.

3.2.1. Төслийн гүйцэтгэл, үр дүн, түүний баталгаажуулалт, хөрөнгө, зардлын зарцуулалттай холбоотой мэдээлэл, тайланг захиалагч болон гүйцэтгэгчээс тухай бүр шаардан гаргуулж авах, гэрээний үүргийн хэрэгжилтийг хангах, илэрсэн зөрчил, дутагдлыг арилгуулах талаар шаардлага тавих, шаардлагатай тохиолдолд холбогдох дээд шатны байгууллагад мэдээлэх, асуудлыг шийдвэрлүүлэх;

3.2.2. Санхүүгийн мэдээ, тайланг хугацаанд нь гаргаж өгөөгүй, санхүүгийн үйл ажиллагааг буруу явуулсан, хөрөнгө мөнгийг зориулалтын бусаар зарцуулсан, эсхүл санхүүжилтийн бус шалтгаанаар төслийн хэрэгжилт удааширсан, төлөвлөсөн үр дүнд хүрээгүй тохиолдолд төслийн санхүүжилтийг зогсоох тухай санал гаргаж, холбогдох шатны байгууллагад хүргүүлэх;

3.2.3. Захиалагч төслийн үр дүнг хүлээн авахаас татгалзсан тохиолдолд холбогдох журмын дагуу учирсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх арга хэмжээ авах;

3.2.4. Төслийн үр дүнгийн борлуулалт, нэвтрүүлэлтээс олсон орлого, ашгаас санд зохих хэмжээний шимтгэл авах замаар сангийн хөрөнгийг арвижуулах, өгөөж сайтай үр дүнг урамшуулах.

3.3. Гүйцэтгэгч, удирдагч дор дурдсан эрх эдэлнэ.

3.3.1. Төслийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай удирдлага, зохион байгуулалтын дэмжлэг, туслалцааг захиалагч болон санхүүжүүлэгчээс авах;

3.3.2. Төслийг гүйцэтгэхэд шаардлагатай нөхцөл, бололцоог бүрдүүлэхийг захиалагч болон санхүүжүүлэгчээс шаардах;

3.3.3. Захиалгаар бий болсон үр дүн шинэ бүтээлийн патент авсан тохиолдолд захиалагчтай лицензийн гэрээ байгуулж тухайн үр дүнг ашиглах, эсхүл холбогдох журмын дагуу патент эзэмших эрхийг шилжүүлэн авах талаар асуудал тавьж шийдвэрлүүлэх;

3.3.4. Төслийн үр дүнгийн даалгаварт нэр заагдаагүй боловч төслийн хүрээнд зайлшгүй хийгдэх ажлын үр дүнд бий болсон бүтээл нь зохиогчийн эрхэд хамаарах тохиолдолд зохиогч нь тухайн бүтээлийн хувьд эд хөрөнгийн бус амины болон түүнийг ашиглах онцгой (эд хөрөнгийн) эрх эдлэх;

3.3.5. Төслийн үр дүнг үйлдвэрлэл, хэрэглээнд нэвтрүүлэх, ашиглах явцад зохиогчийн хяналт тавих эрхтэй.

ДӨРӨВ. ТАЛУУДЫН ХҮЛЭЭХ ХАРИУЦЛАГА

4.1. Гүйцэтгэгч болон төслийн удирдагч нь энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор, шударгаар биелүүлээгүй тохиолдолд захиалагч болон санхүүжүүлэгч нь гэрээний 3.1.3, 3.2.2, 3.2.3-т заасан эрхээ хэрэгжүүлж, холбогдох хариуцлага тооцно.

4.2. Давагдашгүй хүчин зүйл болон гэнэтийн нөхцөл байдлын улмаас талууд гэрээний үүргээ биелүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд тухайн нөхцөл байдлыг хүндэтгэх үзэх шалтгаанд тооцож, энэ талаар нэн даруй нөгөө талдаа мэдэгдэх бөгөөд талууд харилцан зөвшилцлийн үндсэн дээр асуудлыг шийдвэрлэнэ. Тайлбар: нэн даруй гэдгийг Монгол Улсын Дээд шүүхийн 2010 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн 17 дугаар тушаалд зааснаар ойлгоно.

4.3. Талууд энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлээгүй тохиолдолд "Зөрчлийн тухай" хуулийн 9.9 дүгээр зүйлийн 2, 3, 4 дэх хэсэг, журмын дагуу хариуцлага хүлээнэ.

ТАВ. БУСАД ЗҮЙЛ

5.1. Төсөл хэрэгжүүлэх, санхүүжүүлэх, түүний үр дүнг баталгаажуулах, үнэлэх, хүлээлгэн өгөх, үйлдвэрлэл, хэрэглээнд нэвтрүүлэх, ашиглах, урамшуулахтай холбоотой үйл ажиллагааг холбогдох хууль тогтоомж, журам, түүнд нийцүүлэн гаргасан бусад дүрэм, журам, заавар, аргачлалын дагуу хэрэгжүүлнэ.

5.2. Төслийн удирдагч, үндсэн гүйцэтгэгч төслийг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлэх боломжгүй болсон тохиолдолд гүйцэтгэгч байгууллагаас санал болгосон судлаачийг захиалагчийн

зөвшөөрлөөр төслийн удирдагч, үндсэн гүйцэтгэгчээр томилж, төслийн хэрэгжилтийг үргэлжлүүлнэ.

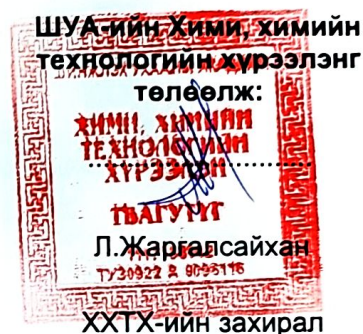
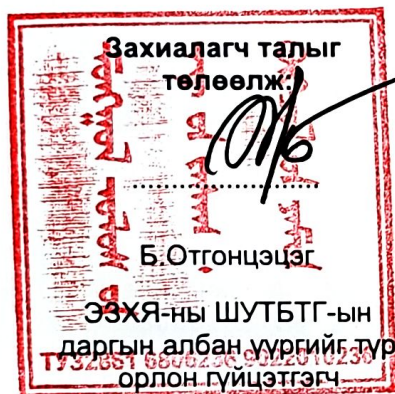
5.3. Талууд Авлигын эсрэг хууль тогтоомжийг мөрдөж, ёс зүйн хэм хэмжээг сахин, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр шаардлагатай арга хэмжээг авч ажиллана.

5.4. Төслийн гүйцэтгэгч болон эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажилтан нь төсөл хэрэгжүүлэх явцад авлигатай холбоотой зөрчил, мэдээлэл олж мэдсэн тохиолдолд энэ тухай Авлигатай тэмцэх газарт холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу нэн даруй мэдээлнэ.

5.5. Авлига болон ашиг сонирхлын зөрчил үүссэн нь холбогдох байгууллагын дүгнэлтээр тогтоогдсон тохиолдолд энэхүү "Төсөл хэрэгжүүлэх, санхүүжүүлэх гэрээ"-г цуцалж, учирсан хохирлыг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу нөхөн төлүүлнэ.

5.6. Энэхүү гэрээг дөрвөн хувь үйлдэж талууд, төслийн удирдагч тус бүр нэг хувийг хадгална.

5.7. Талуудын хооронд маргаан гарвал харилцан тохиролцохыг эрмэлзэх бөгөөд үр дүнд хүрээгүй тохиолдолд Монгол Улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Төслийн удирдагч:

Т.Азаяа

ХХТХ-ийн ЭНБД

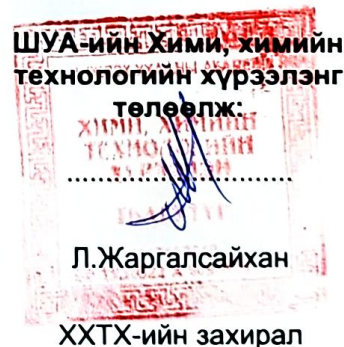
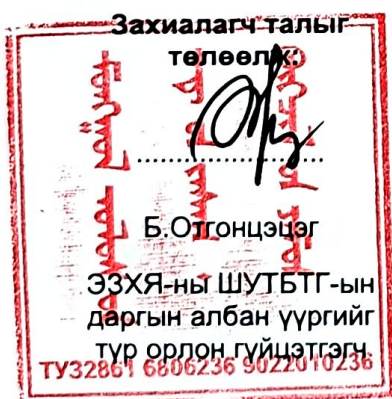
"Газрын ховор элементүүдийг дөвхөр сульфат хэлбэрээр фракцлан
ялгах процессын химийн судалгаа" нэртэй суурь судалгааны
төсөл хэрэгжүүлэх санхүүжүүлэх 2026 оны 4- сарын 1-ны өдрийн
... дугаар гэрээний нэгдүгээр хэвсрэлт

Шуце-2023/27

ТӨСЛИЙН ҮР ДҮНГИЙН ДААЛГАВАР

Д/д	Төслөөр бий болох үр дүн	Тоо хэмжээ	Үр дүнгийн үзүүлэлт	Үр дүнг хүлээлгэн өгөх хугацаа (он, сар)
1	ГХЭ-үүдийг хөнгөн, завсрын, хүнд фракцлалтаар тунадасжуулан ялгах технологийн оновчтой горимыг тогтоох, тунадасжуулах механизмыг илрүүлэх	2	- Тунадасжуулагч урвалжийн концентрац, - Тунадасжуулалтын температур, - Тунадасжуулалтын химийн механизм - Хөнгөн, завсрын, хүнд ГХЭ-үүдийн агуулга - Эрдэм шинжилгээний өгүүлэл-2	2028 он 12 сар
2	Хөнгөн, завсрын, хүнд фракцууд дахь ГХЭ-ийн агуулга >95%	1	Нийлбэр ислээс ГХЭ-үүдийг фракцлан ялгах технологийн заавар	2028 он 12 сар
3	Хөнгөн, завсрын, хүнд фракцуудыг ялган авах арга	1	Шинэ бүтээлийн патентын мэдүүлэг	2028 он 12 сар
4	Судалгааны үр дүнгээр эрдэм шинжилгээний илтгэл хэлэлцүүлэх	2	Эрдэм шинжилгээний илтгэл: - Олон улсын хурал-1 - Дотоодын хурал – 1	2028 он 12 сар
5	Суурь судалгааны төслийн тайлан	1	Дууссан ажлын тайлан	2028 он 12 сар

Төслийн удирдагч:

.....

Т.Аззаяа

ХХТХ-ийн ЭНБД